

Onderwerp: (Contra)garantie Dierentehuis Arnhem e.o.

Ons kenmerk: 2022-047350

Nummer.

Elst, 27 juni 2023

AAN DE RAAD

1. Voorstel

1. Aan de gemeente Arnhem een (contra)garantie te verlenen van € 651.200, zijnde 14,8% van de afgesloten hypotheek van € 4,4 miljoen, ten behoeve van de financiering van de nieuwbouw van het Dierentehuis Arnhem e.o.

2. Inleiding

Voor de opvang van gewonde (zwerf)dieren heeft de gemeente Overbetuwe een overeenkomst met het Dierentehuis Arnhem e.o. te Velp (hierna: Dierentehuis). De gemeente is wettelijk verplicht om zorg te dragen voor deze dieren. Het Dierentehuis voert deze taken al geruime tijd voor ons uit. Ook de gemeenten Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Rheden, Rozendaal, Westervoort en Zevenaar nemen de diensten van het Dierentehuis af. Het aandeel in de afname van de diensten van het Dierentehuis is voor Overbetuwe 14,8% (in 2021). Op dit percentage is het aandeel van de garantie bepaald.

De raad is op grond van artikel 15 onder 11. van het Treasurystatuut bevoegd om hier een besluit over te nemen.

3. Doel en beoogd effect

Het mogelijk maken dat de gemeente haar wettelijke taak kan blijven uitvoeren onder de juiste omstandigheden en met inachtneming van de huidige en toekomstige eisen van dierenwelzijn.

4. Argumenten

- 1.1 *Door de contragarantie af te geven en gezamenlijk te blijven optrekken in dit dossier, leveren wij onze bijdrage aan de regionale samenwerking op dit dossier met andere gemeenten.*

Wij vinden het belangrijk om met de regio in dit dossier samen op te trekken, zodat wij gezamenlijk ervoor zorgen dat de dienstverlening op het gebied van dierenwelzijn gewaarborgd wordt binnen de regio en wij voldoen aan onze wettelijke taak.

- 1.2 *Garantstelling vanuit de gemeente is noodzakelijk om de financiering voor de nieuwbouw rond te krijgen.*

Het gebouw van het Dierentehuis verkeert in erbarmelijke staat. Het gebouw voldoet niet meer aan de eisen van dierenwelzijn en moet vervangen worden door nieuwbouw. Het Dierentehuis heeft hiervoor een lening nodig. Potentiële financiers verstrekken enkel een lening op voorwaarde van een gemeentegarantie. Het gaat om een lening en garantie van

€ 4,4 miljoen. De gemeente Arnhem heeft besloten deze gemeentegarantie te verstrekken, onder bepaalde voorwaarden die in een garantieovereenkomst tussen Arnhem en het Dierentehuis zijn opgenomen en na grondige afweging van de risico's. De garantieovereenkomst tussen Arnhem en het Dierentehuis en de risicoanalyse zijn opgenomen als bijlage 1 en bijlage 2.

De gemeente Arnhem heeft hiertoe besloten, omdat zij het belangrijk vindt dat het Dierentehuis haar activiteiten voort kan zetten onder goede omstandigheden voor de dieren en de medewerkers. Het college van de gemeente Arnhem vraagt de andere afnemende gemeenten om een (contra)garantie, omdat wij alle gebruik maken van het Dierentehuis. In de garantstelling delen de afnemende gemeenten naar rato van hun afname in het risico. De gemeente Arnhem is veruit de grootste afnemer van de diensten van het Dierentehuis (circa 50%).

Het college van de gemeente Arnhem heeft aldus gevraagd (contra)garant te staan voor een deel van de verplichtingen van het Dierentehuis ten gevolge van deze lening, zie bijlage 3. Deze constructie is gekozen omdat de bank bij voorkeur met één garantsteller te maken heeft. De (contra)garantie heeft alleen betrekking op de lening voor de nieuwbouw.

1.3 Er ligt een grondige beoordeling door de gemeente Arnhem ten grondslag aan de gemeentegarantie aan het Dierentehuis.

Om te komen tot een besluit over garantstelling heeft de gemeente Arnhem een business case en een risicoanalyse van het Dierentehuis opgevraagd. Ook heeft Arnhem een overeenkomst met het Dierentehuis gesloten over de werkwijze bij de nieuwbouw om de kosten en risico's te beperken. Zo is er een bouwprojectteam, samengesteld door het Dierentehuis, dat wordt aangestuurd door een professionele projectmanager. De gemeente Arnhem moet instemmen met de keuze voor die projectmanager. Een adviseur van de gemeente Arnhem beoordeelt alle stukken van het bouwteam, zoals fasedocumenten.

1.4 De gemeenten houden invloed op de bouwkosten.

In een eerder stadium in het proces heeft het college besloten om geen (contra)garantie af te geven aan de gemeente Arnhem, omdat er onduidelijkheid was en zorgen over de invloed van de afnemende gemeenten op de bouwkosten.

Binnen het bouwprojectteam worden de kosten met betrekking tot de nieuwbouw door middel van vroegtijdige signalering beperkt gehouden om overschrijding van kostenposten te voorkomen. Komt het bouwteam er niet uit, dan wordt overleg gevoerd met de gemeente Arnhem, de bestuurder(s) van een (of meer) andere afnemende gemeente(n) en het bestuur van het Dierentehuis. Hierin zit de invloed van de andere afnemende gemeenten.

1.5 Het risico voor deelnemende gemeenten is minimaal.

De garantstelling wordt aan de gemeente Arnhem verstrekt en niet aan het Dierentehuis. Hiermee neemt het risico van het moeten gebruik maken van deze garantie af. Arnhem eist bij de garantstelling ook het recht van 1^e hypotheek. Bij wanbetaling door het Dierentehuis kan Arnhem het onderpand (het asielgebouw) verkopen zodat met de opbrengst (een deel van) de gemaakte kosten kunnen worden voldaan. In dat geval krijgen ook de andere garant staande gemeenten hun gemaakte kosten (deels) naar rato vergoed.

1.6 Het is een wettelijke taak van de gemeente om gevonden dieren op te vangen.
Op grond van artikel 8 lid 3 van boek 5 van het Burgerlijk Wetboek heeft de gemeente de plicht om gevonden dieren minimaal twee weken op te vangen en te verzorgen. Dit houdt ook het vervoer van de dieren naar de opvanglocatie in.

5. Kanttekeningen en risico's

1.1 Er is een klein risico dat het Dierentehuis in gebreke blijft.
Er is een risico dat er een beroep op de garantstelling wordt gedaan als het Dierentehuis in gebreke blijft in de nakoming van haar verplichtingen. Dit risico is wel aanwezig, maar de kans is zeer gering. De stichting is financieel gezond en zal door de nieuwbouw in staat zijn om op lange termijn te kunnen voldoen aan de eisen die wettelijk gesteld worden aan de opvang van (zwerf)dieren.

1.2 Bij gedwongen verkoop van het pand kan sprake zijn van verlies.
Bij gedwongen verkoop van het pand bestaat onzekerheid of er met winst of verlies wordt verkocht. Indien er sprake is van verlies dan wordt de verkoopwaarde verdeeld onder de deelnemende gemeenten volgens de eerdergenoemde verdeelsleutel. Voor de gemeente Overbetuwe betreft dat 14,8%. De restschuld komt dan onder de garantstelling te vallen.

1.3 Het aantal zwefdieren neemt mogelijk af.
Als het aantal zwefdieren afneemt heeft dit een effect op de inkomsten van het Dierentehuis. Deze inkomsten zijn een belangrijke inkomstenbron voor het Dierentehuis. Dit zou kunnen leiden tot een negatieve omzet. De verwachting is echter dat het aantal niet zal afnemen.

1.4 Het al dan niet afnemen van de diensten heeft invloed op de exploitatiekosten.
Het Dierentehuis is voor een groot deel van zijn inkomsten afhankelijk van de deelnemende gemeenten. Een groot deel van de kosten van de exploitatie (70 á 75%) wordt verkregen uit de doorrekening van tarieven aan de deelnemende gemeenten. Als gemeenten (deels) stoppen met het afnemen van diensten van het Dierentehuis, dan heeft dit een negatieve invloed op de doorrekening van de exploitatiekosten. Gezien het feit dat er geen alternatieven voorhanden zijn (binnen de deelnemende gemeenten is eerder gekeken naar mogelijke alternatieven), is het niet aannemelijk dat de gemeenten deze wettelijke taak elders onderbrengen. De omzet van het Dierentehuis lijkt daarmee grotendeels gegarandeerd.

6. Financiën

Voor de financiering van de nieuwbouw van het Dierentehuis is rekening gehouden met een bancaire financiering van € 4.400.000 inclusief btw. Gemeente Overbetuwe staat garant voor een aandeel van 14,8% van de totale garantstelling van de gemeenten. Dit aandeel is gebaseerd op de omzet van 2021 van het Dierentehuis, zie [bijlage 4](#). Wij stellen ons feitelijk garant voor de rente en aflossing hiervan, voor 2024 beginnende met € 651.200 afbouwend tot € 17.957 in 2053.

Er hoeft geen bedrag gereserveerd te worden voor de garantstelling aan de gemeente Arnhem. Het risico van de gemeentegarantie wordt opgenomen in het risicoprofiel van de gemeente zodat dit wordt meegenomen in de berekening van het benodigde weerstandsvermogen.

Naast het realiseren van de nieuwbouw van het Dierentehuis wordt er gelijktijdig een meerjarenonderhoudsprogramma opgesteld. Bij het opstellen hiervan wordt ook rekening gehouden met het reserveren van de kapitaallasten voor de vervangingsinvestering van het gebouw op lange termijn. Anderzijds heeft het Dierentehuis te maken met de inflatie van haar eigen kosten, zoals energie en exploitatiekosten (voer, salarissen, kosten dierenambulance etc.). Op basis van bovenstaande ontwikkelingen laat een eerste raming zien van de nieuwe tarieven zien dat de diensten die gemeenten afnemen van het Dierentehuis stijgen met circa 40%. De prognose inclusief de nieuwbouw van het Dierentehuis 2022-2026 is opgenomen in bijlage 5. Bijgevoegde bijlagen geven een getrouw beeld weer van de financiële situatie. De verwachte stijging van de gemeentelijke tarieven als gevolg van bovenstaande ontwikkelingen gaat in per 1 januari 2024 en wordt meegenomen in het meerjarenperspectief van de Kadernota 2024.

Er is jaarlijks een budget van € 50.000 beschikbaar voor de opvang en de verzorging van (zwerf)dieren in Overbetuwe (kostenplaats 61204000). In 2022 was er sprake van een onderschrijding, in 2021 sprake van een overschrijding op dit budget. Met de stijging van de tarieven vanwege de nieuwbouw zal het budget met circa 40% moeten toenemen.

7. Duurzaamheid

Het nieuwe pand wordt energieneutraal gebouwd en vervangt een zeer oud en daarmee niet duurzaam gebouw.

8. Vervolg

Planning

Na het besluit van de raad wordt dit gecommuniceerd met de gemeente Arnhem en de andere partnergemeenten. Daarna kan overgegaan worden tot de start van de nieuwbouw. De nieuwbouw zou gereed moeten zijn in het vierde kwartaal van 2023.

Communicatie

Na het besluit van de raad wordt dit via bijgevoegde brief (bijlage 6) aan de gemeente Arnhem medegedeeld. De andere partnergemeenten worden via e-mail op de hoogte gebracht van het besluit van de raad.

Initiatiefnemer, interactievorm en rol gemeente

De rol van de gemeente is in deze het uitvoeren van wet- en regelgeving (het opvangen van (zwerf)dieren is geregeld in artikel 8 van boek 5 van het Burgerlijk Wetboek) en daarmee uitvoering geven aan een wettelijke taak van de gemeente. Deze rol kan alleen goed vervuld worden als aan de randvoorwaarden wordt voldaan, zoals een geschikte opvanglocatie. Alternatieve opvanglocaties zijn niet beschikbaar. Als afnemer van de diensten van het dierentehuis samen met acht andere gemeenten wordt een gezamenlijke (regionale) verantwoordelijkheid gevoeld om hier gezamenlijk in op te trekken.

Het Dierentehuis is initiatiefnemer ten aanzien van de nieuwbouw, de gemeente Arnhem is initiatiefnemer ten aanzien van het garant staan voor de nieuwbouw. De gemeenten zijn hierin uiteraard zeer belangrijk, omdat zij de diensten van het dierentehuis afnemen en daarmee grotendeels het bestaansrecht zijn van het Dierentehuis.

Er is geen participatie voorzien in dit traject. Wel maakt het Dierentehuis grotendeels gebruik van vele vrijwilligers afkomstig van de omliggende gemeenten. Vaak zijn dit mensen die een

afstand hebben tot de arbeidsmarkt. Het gaat hier om een grote groep mensen van wel 100 medewerkers die 24/7 zorgen voor de dieren.

Evaluatie

Niet van toepassing.

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS,

de gemeentesecretaris

de burgemeester

P.J.E. Breukers

R.P. Hoytink-Roubos

9. Relevante stukken

1. Garantieovereenkomst gemeente Arnhem – Dierentehuis
2. Risicoanalyse
3. Brief van gemeente Arnhem, verzoek contragarantie lening nieuwbouw Dierentehuis
4. Aandeel garantstelling Dierentehuis
5. Prognose inclusief nieuwbouw pand 2022-2026
6. Brief aan gemeente Arnhem inzake garantstelling
7. Concept-Raadsbesluit

Portefeuillehouder: Wethouder Rik van den Dam

De behandelend ambtenaar is Linda van der Woude. Technische vragen dienen uiterlijk donderdagmorgen om 08:00 uur voor de betreffende politieke avond te worden gesteld via griffie@overbetuwe.nl